

Günümüzde Mahremiyet Anlayışının Değişiminde Teknolojinin Rolü

Sacide Ahsen Kapan

 <https://orcid.org/0000-0001-7752-0117> | sacideahsendurmus@gmail.com

Yüksek Lisans Öğrencisi, Erciyes Üniversitesi, Kayseri, Türkiye

Öz

İnsanlık tarihinin başlangıcından beri mahremiyet kavramı hep var olagelmıştır. Topluma, zamana ve kültüre göre farklı anlamlar içeren bu kavramın farklı anlayışlar neticesinde farklı tanımları yapılmaktadır. Geleneksel toplumlarda mahremiyet, bireyin kişisel alanını koruma, gizlilik, özel yaşam anlamlarına gelirdi. Ancak, dijital çağın gelişyle birlikte mahremiyet tanımı ve anlayışı da değişime uğramıştır. Modern toplumda bireylerin din sosyolojisi açısından mahremiyet anlayışlarındaki değişim, çalışmamızın konusunu oluşturmaktadır. Günümüzde akıllı telefonlar, sosyal medya platformları ve diğer internet hizmetleri aracılığıyla sürekli olarak veri alışverişi sağlayabiliyoruz. Bu veriler, online alışveriş alışkanlıkları, arama motorlarındaki sorgulama kayıtları, coğrafi konum başta olmak üzere pek çok kişisel bilgileri içerebilmektedir. Bu durum, dini mahremiyeti, veri mahremiyeti ve gizlilik endişelerini de beraberinde getirmektedir. Günümüzde sosyal medya platformları, kişilerin yaşamlarını ilgili-ilgisiz kişilerle paylaşımları ve etkileşimde bulunmaları için güçlü bir araç haline gelmiştir. Ancak bu platformlar, mahremiyetin sınırlarını adeta yok edebilmektedir. Birçoğumuz, sosyal medyada gezinirken, yemeklerimizi, seyahatlerimizi, ilişkilerimizi ve hatta duygusal durumlarımızı paylaşmaktan çekinmiyoruz. Bu sosyal medya paylaşımları, özel hayatın kamusal alana taşınmasına yol açmaktadır. Bu da mahremiyetin sınırlarını yeniden tanımlamamızı gerektirmektedir. Mahremiyet, geçmişte olduğu gibi teknoloji çağında da korunması gereken önemli bir değerdir. Bu çalışmadaki amacımız, mahremiyet anlayışındaki dini ve sosyolojik değişimleri ve buna etki eden faktörleri tespit etmektir. Araştırmamızdaki yöntemimize gelince, din sosyolojisi açısından geleneksel toplum tipi ile günümüz toplumunun mahremiyet olgu ve anlayışını karşılaştırma olacaktır. Modern dönemde mahremiyet anlayışının özellikle teknolojinin gelişmesi ile değişime uğradığı açıkça gözlemlenebilmektedir. Veri mahremiyeti endişeleri, sosyal medya paylaşımları bireylerin mahremiyetlerini koruma konusunda daha bilinçli olmalarını gerektirmektedir. Bireylerin kişisel verilerinin nasıl kullanıldığını anlamaları, güvenlik önlemlerini artırmaları ve dijital dünyada mahremiyetlerini korumak için bilinçli paylaşımlar yapmaları ve bilinçli adımlar atmaları önemlidir. Bireylerin bu değişimin farkına varmalarını sağlamak çalışmamızın önemini ortaya koymaktadır. Sonuç olarak geleneksel toplum tipi ile günümüz toplum tipinin mahremiyet anlayışlarında hem dini hem de sosyolojik açılardan farklılıklar bulunmaktadır. Mahremiyet kavramı açısından, geleneksel toplum tipi daha çok toplum odaklı iken günümüz toplumu birey odaklıdır. Teknoloji açısından, geleneksel toplumlarda teknoloji günümüzdeki gibi yaygın olmadığı için dini mahremiyet ihlalleri daha çok sözlü iletişim yoluyla kulaktan kulağa gerçekleştirilmekte idi. Ancak günümüz

toplumunda teknolojinin yaygın hale gelmesi ile dini mahremiyet ihlalleri daha çok sosyal medya ve internet aracılığıyla yapılan fotoğraf, video, ses kaydı vb. paylaşımlarla görsel olarak gerçekleşmektedir.

* Bu çalışma Prof. Dr. Celaleddin Çelik danışmanlığında 2023 yılında tamamlanmaya çalışılan “Muhafazakâr Moda Dergilerinde Mahremiyet Anlayışının Değişimi -Modanisa Örneği-” başlıklı yüksek lisans tezi esas alınarak hazırlanmıştır (Kayseri: Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans, 2023).

Anahtar Kelimeler

Din Sosyolojisi, Mahremiyet, Teknoloji, Değişim, İnternet, Sosyal Medya.

Etik Beyan	Bu çalışma, Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu'nda sunulan “Günümüzde Mahremiyet Anlayışının Değişiminde Teknolojinin Rolü” adlı tebliğin özetidir.
Türü	Bildiri Özeti
Geliş Tarihi	14.06.2023
Kabul Tarihi	04.08.2023
Yayın Tarihi	08.08.2023
Kategori	Sanat ve Beşeri Bilimler, Dini Araştırmalar, İlahiyat, Sosyal ve Davranış Bilimleri, Sosyoloji ve Sosyal Bilimler
Araştırma Alanı	Din Sosyolojisi
Sempozyum	:
Adı	3. Türkiye Sosyal Bilimler Sempzyumu
Web	https://sempozyum.okuokut.org/index.php/tsbs/article/view/326
Yer ve Tarih	Çevrim İçi - 26-31 Ağustos 2023
Sponsor	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi; Oku Okut Derneği
Bildiri Oturum Bilgisi	6. Oturum - 27 Ağustos 2023 Pazar Pazar 13:00 - 14:30
Telif Hakkı	© 2023 Sacide Ahsen Kapan. Yazar telif hakkını elinde tutarak yayımcıya uygun lisans ile yayım izni vermiştir.
Lisans	
Yayımcı	Oku Okut Yayınları
Kaynak Gösterimi	Kapan, Sacide Ahsen. “Günümüzde Mahremiyet Anlayışının Değişiminde Teknolojinin Rolü”. 3. <i>Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu Bildiri Özetleri Kitabı</i> . ed. Abdullah Demir. 49-52. Ankara: Oku Okut Yayınları, 2023. https://doi.org/10.55709/okuokutpress.54

The Role of Technology in Changing the Understanding of Privacy Today

Sacide Ahsen Kapan

 <https://orcid.org/0000-0001-7752-0117> | sacideahsendurmus@gmail.com
Master's Student, Erciyes University, Kayseri, Türkiye

Abstract

The concept of privacy has always existed since the dawn of time. As a result of multiple interpretations, this term, which has different connotations depending on society, period, and culture, has different definitions. Privacy in traditional societies meant guarding one's personal space, confidentiality, and private life. However, as the digital era has progressed, so has the meaning and understanding of privacy. The subject of this study is the change in individuals' sense of privacy in modern society in terms of sociology of religion. We can now continually exchange data via smartphones, social media platforms, and other online services. This data may contain a variety of personal information, such as online buying habits, search engine query records, geographical location, and so on. Social media platforms have evolved into a great tool for people to share their lives and communicate with people who are both relevant and irrelevant to them. However, these platforms have the potential to essentially erase privacy borders. While perusing social media, many of us do not hesitate to post our meals, excursions, relationships, and even emotional states. These social media posts expose private lives to the public. This necessitates redefining the boundaries of privacy. Privacy is a fundamental virtue that, as in the past, must be safeguarded in the era of technology. The purpose of this research is to discover theological and sociological changes in the idea of privacy, as well as the variables that influence it. In terms of the methodology of this study, I shall compare the phenomenon and understanding of privacy in traditional society types and today's society from the perspective of sociology of religion. It can be clearly observed that the understanding of privacy in the modern period has changed especially with the development of technology. Data privacy concerns and social media sharing require individuals to be more conscious about protecting their privacy. Individuals must understand how their personal data is utilized, strengthen their security measures, and take deliberate actions to preserve their privacy in the digital environment. Making people aware of this development highlights the significance of the study. As a result, there are theological and societal variances in the idea of privacy between traditional and modern societies. In terms of privacy, traditional societies were more community-oriented, but modern societies are more individual-oriented. Because technology was not as prevalent in old communities as it is today, invasions of religious privacy were largely carried out through verbal communication. However, because of the widespread use of technology in today's culture, abuses of religious privacy are largely manifested visually through the sharing of images, films, voice recordings, and so on via social media and the internet.

* This study is based on my master's thesis entitled "Muhafazakâr Moda Dergilerinde Mahremiyet Anlayışının Değişimi: Modanisa Örneği (The Change of the Understanding of

Privacy in Conservative Fashion Magazines: The Example of Modanisa”, which was completed in 2023 under the supervision of Prof. Dr. Celaledin Çelik (Kayseri: Erciyes University, Institute of Social Sciences, Master’s Degree, 2023).

Keywords

Sociology of Religion, Privacy, Technology, Change, Internet, Social Media.

Ethical Statement	This paper is a summary of the study titled “The Role of Technology in Changing the Understanding of Privacy Today” presented at the 3rd Turkish Symposium of Social Science.
Type	Conference Proceeding
Received	2023-06-14
Accepted	2023-08-04
Published	2023-08-08
Category	Art & Humanities, Religion & Theology, Social and Behaviour Sciences, Sociology & Social Sciences
Research Area	Religious Studies, Sociology of Religion
Conference	:
Title	The 3rd Turkish Symposium of Social Sciences
Web	https://sempozyum.okuokut.org/index.php/tsbs/article/view/326
Location & Date	Online - August 26-31, 2023
Sponsor	Ankara Yıldırım Beyazıt University; Oku Okut Association
Proceeding Session	Session 6 - August 27, 2023, Sunday Pazar 13:00 - 14:30
Copyright	© 2023 Sacide Ahsen Kapan. The author retains the copyright and provides the publisher with a proper license to publish.
License	
Publisher	Oku Okut Press
Citation	Kapan, Sacide Ahsen. “The Role of Technology in Changing the Understanding of Privacy Today”. <i>The 3rd Turkish Symposium of Social Sciences: The Book of Abstracts</i> . ed. Abdullah Demir. 49-52. Ankara: Oku Okut Press, 2023. https://doi.org/10.55709/okuokutpress.54